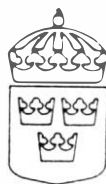

Motion till riksdagen

1989/90:Fö14

av Sigge Godin (fp)

med anledning av prop. 1989/90:9 om
arméns utveckling och totalförsvarets
planeringssystem, m.m.

Mot.
1989/90
Fö14–17

I regeringens proposition om arméns utveckling och totalförsvarets planeringssystem sägs ingenting om en ändrad hotbild för Sverige. Därmed får anses att tidigare bedömningar fortfarande gäller vilket innebär att norra Sverige är av avgörande betydelse för landets säkerhet.

Norra Sverige har ur försvarssynpunkt ett mycket viktigt strategiskt läge. Nedre Norrlands försvar måste därför ses i ett sammanhang med ett angrepp mot hela norra Sverige. I det sammanhanget är det av utomordentlig vikt att järnvägar och vägar kan hållas öppna genom mellersta Norrland och upp till övre Norrland. För detta krävs ett starkt försvar i nedre Norrland.

Befolkningens bosättning är koncentrerad till mellersta och södra delarna av vårt land under det att norra Sverige är glesbefolkat. Vid hot om invasion av övre Norrland måste personal, materiel och förnödenheter transporteras från södra Sverige på järnväg eller landsväg till övre Norrland. Dessa transporter måste passera över ett flertal älvar inom södra och mellersta Norrland med broar som är sårbara vid anfall från luften. För skydd av broarna krävs bl.a. luftvärnsförband. Förstärkningarna till övre Norrland är helt beroende av mellersta Norrlands förmåga att hålla transportlederna öppna.

I regeringens proposition 1989/90:9 görs stora inskränkningar i utbildningskapaciteterna i mellersta Norrland. Bl.a. föreslås att T3 i Sollefteå skall dras in och att kvarvarande utbildning inom underhållssidan flyttas till I21. Resultatet blir en minskning av utbildningskapaciteten i Sollefteå med 500 värnpliktiga, samt en indragning av 120 tjänster vilket motsvarar cirka 300 arbetstillfällen. Detta klarar inte en glesbygdskommun som Sollefteå utan att ersättningsverksamhet skapas. Samtidigt sägs att "Luftvärnet har i dag enligt min mening en lämplig spridning till olika regioner utom när det gäller nedre Norrland. Jag återkommer i det följande till luftvärnsförbandens lokalisering." Trots detta påstående från regeringen så finns inga fler synpunkter på hur nedre Norrlands luftvärnsutbildning skall organiseras.

I propositionen sägs också när det gäller T3:s nedläggning att "motoranläggningen kan dock behöva behållas under en övergångstid". "I detta sammanhang tar jag också upp frågan om de befintliga resurserna för sjukvårdsutbildningen i Norrland. För att få en jämn beläggning i Boden, Umeå och Sollefteå bör viss sjukvårdsutbildning fortfarande bedrivas i Sollefteå." Propositionen andas många olösta problem på grund av T3:s nedläggning i Sollefteå.

I propositionen sägs också beträffande regionalpolitiska konsekvenser att i ett fåtal fall föreligger regional- och arbetsmarknadspolitiska problem av någon mera betydande omfattning. I de fall sådana problem föreligger är enligt min bedömning, säger statsrådet, de beräknade sysselsättningseffekterna av mina förslag inte av sådan storlek att särskilda regionalpolitiska insatser är påkallade. Påståendet är anmärkningsvärt beträffande Sollefteås situation. Regionalpolitiska utredningen har klassat Sollefteå som en av de kommuner i Norrland som är mest utsatt och därmed också behöver inlemmas i Norrlands inland och till vilket de största regionalpolitiska satsningarna behöver göras. Detta synsätt har regionalpolitiska kommittén utan att T3:s nedläggning var aviserad. Tilläggas bör att regementen i en glesbygd som Sollefteå har mycket stor betydelse för det lokala näringslivet på orten genom regementets inköp och uppdragsverksamhet av olika slag. När det gäller regementena i Sollefteå så har de varit föregångare när det gäller att samverka med det lokala näringslivet.

I delbetänkande, i somras, från 1988 års försvarskommitté, sägs att "Genom tidigare fredsorganisationsförändringar har brister uppstått inom luftvärnet som ännu ej till alla delar återtogs. Detta bör enligt kommitténs mening beaktas. Luftvärnet har i dag enligt kommitténs mening en lämplig spridning till olika regioner utom när det gäller Nedre Norrland."

I ÖB:s försvarsmaktsutredning 88 sägs: "Utbildningen av luftvärnsförband för Nedre Norrlands militärområde samlokaliseras med Norrlandskustens marinkommando och en arméenhet organiseras där. Därmed reduceras utbildningsansvaret för bl.a. Lv 7. Lokaliseringen till Nedre Norrlands militärområde görs främst av beredskapsskäl dvs. för att skydda koncentrerings-transporterna till övre Norrland och flygvapnets baser samt för att förbättra mobiliseringsberedskapen."

Att i ett läge när regeringen inte är beredd att föreslå en lokalisering av luftvärnsutbildning till nedre Norrlands militärområde också lägga ner ett helt trängregemente i Sollefteå vittnar om ringa förståelse för mellersta Norrlands utomordentligt viktiga strategiska läge för försvaret av övre Norrland.

Jag vill poängtera det stora behovet av ett starkt försvar i nedre Norrlands militärområde för att vid ett angrepp mot norra Sverige kunna garantera att såväl personal som material och förnödenheter skyndsamt kan komma norra Sverige till undsättning. För att detta skall vara möjligt krävs att fredsorganisationen i nedre Norrlands militärområde framgent inte minskas utan snarast förstärks på luftvärnssidan. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Sollefteå kommuns utsatta läge när det gäller sysselsättning och uppenbara risk för regional- och arbetsmarknadspolitiska problem bör också riksdagen ge regeringen till känna. Om riksdagen finner att T3 i Sollefteå trots anförda skäl inte kan bevaras som egen myndighet med samma utbildningsnumerär som i dag bör riksdagen besluta att ge regeringen i uppdrag att i samband med nedläggningen av T3 ge Sollefteå kommun motsvarande kompensation i form av annan statlig eller civil lokalisering.

Hemställan

Mot. 1989/90

Fö14

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen beslutar att nedre Norrlands militärområdes utbildningsvolym skall bibehållas,
2. att riksdagen beslutar att T 3 i Sollefteå skall behållas som egen utbildningsmyndighet,
3. att riksdagen begär att regeringen skyndsamt skall komma med förslag till lokalisering av luftvärnsutbildning till nedre Norrlands militärområde,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres beträffande Sollefteå kommuns uppenbara risk för arbetsmarknads- och regionalpolitiska problem.

Stockholm den 25 oktober 1989

Sigge Godin (fp)